

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 13447

FAR DI KLEYNE

Itzik Kipnis

•

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x101, or by email at cmadsen@bikher.org.

אי. קיפניס

פאר די קליינע קינדערסוועג

מערלכע-פארלאג, דער עמעס' מאַסקווע 1940

אי. קיפניס

פאר די קליינע קינדערסוועג

ציבענונגען פון אי. בעקסטאך

מעלוכע-פארלאג, דער עמעס, מאַסקווע 1940

האַז פּרעס־גראָז און זײַן מישפּאַכע

דאָ ווערט דערציילט, וויאזוי האָז פּרעס־גראָז
האַט דורכ א גליקלעכע צופאל דערלעבט ביזן טיפּן עלטער
און האָט נאָך באזאָרגט די קינדער
מיט די קינדס־קינדער.

אַט הערט אומיסטן:

אינ וואַלד האָט אמאָל געלעבט א האָז מיט זײַן ווייב דער האָזע־
כע, מיט זייערע קינדער די העזלעכע.

געווען איז עס א האָז ווי אלע האָזן. ער האָט געציטערט פאר
יעדער שאַרע אינ וואַלד, היינט פאר א כײע און פאר א יעגער איז
שוין אָפּגערעדט. געלעבט האָט האָז מיט זײַן מישפּאַכע, ווי געוויינ־
לעך, אינ גרויס אָרעמקײט. גאנצ אָפט פלעגט זיי אויסקומען שטילן
דעם הונגער מיט גראָז, מיט א ביסל געוויינלעך גרינ גראָז. פרישע
כראַמטשלקע פון קרויט האָט זיי אוואדע בעסער געשמעקט, אָבער
נישט יעדער אָרעמאן קאָן זיך פארגינען עסן קרויט אלע טאָג, און
ווער רעדט שוין פון מערן אָדער פרישע ציבלקעלעך. און דערפאר
האַט זיך אונדזער האָז טאקע געבעט ארומגעטראָגן מיטן געזידלטן
צונעמעניש — „האַז פּרעס־גראָז“.

זאָל מען נישט געפרוּווט ווערן, צו וואָס מע קאָן געוויינט ווערן.
אונדזער האָז איז צו דעם דאָזיקן נאָמען געוויינט געוואָרן און אפֿי־
לע די קינדער זינע האָבן צווישן די איבעריקע קינדער אינ וואַלד
ניט געהאט קיין אנדער נאָמען, ווי נאָר — העזל פּרעס־גרעזל. און
דאָס האָט אויך געמוזט אָפּגיין גלאַט.

דארפ אָבער טרעפן א מײסע, וואָס האָט איבערגעקערט דאָס
גאנצע לעבן באַם העזל מיט זײַן מישפּאַכע אזוי, אז דער גאנצער
וואַלד האָט זיך מיט אים אָנגעהויבן גרויסן.

אָנגעהויבן האָט זיך עס אין איינעם א קאלטן האַרבסט־קנ פֿריי־
מאַרגן, ווען האָזעכע האָט גענומען מוסערן איר מאַן דעם האָז, אז
אלע כּײַעס האָבן שוין לאַנג האַוואָרנט זייערע ווינונגען אפּ ווינטער,
און נאָר דאָ — באַהיט זאָל מען ווערן — בלאָזט פֿון אלע ווינקעלעך.
די קינדער זײַנען קוים די נאכט איבערגעשלאָפֿן. סײַ קלאַפּט זיי
דאָך מאַמעש א צאָן אָן א צאָן.

— נו, נו, א סאָפּ, — האָט האָז פֿרעס־גראָז ענדלעך נאָכגעגעבן, —
איך זאָג דיר, אז נאָך היינט וועט אונדזער שטוב ווערן א שטוב מיט
לײַטן גלײַכ. דו פֿארטינקעווע נאָר די ווענט און קאָך אָפּ א גוטן
וואַרמעס, און איך נעם זיך די רעגע פֿאַרייַנטן דעם דאך און פֿאַר־
קלאַפּן די גרויסע לאָך פֿון פענצטער.

— וווּ וועסטו דען נעמען ברעטער אפּ פֿאַרקלאַפּן אזא גרויסע
לאָך? — פֿרעגט די האָזעכע.

און דער האָז ענטפֿערט:

— טוט זיך דאָרט א ביסל — ברעטער!! איינ ברעטל דאַרפֿ מען, האָב
איך עס שוין... לעמ גאָרטן, וווּ מיר נעמען קרויט אפּ יאָמטעוון, האָב
איך אָנגעקוקט א ברעטל באַם סאַמע פֿלויט, איז עס פֿאַר אונדז ווי
אָנגעמאַסטן! נאָר נישט געזאַרגט, עס וועט שוין זײַן גוט!
און האָז האָט מיטגענומען זײַן עלטער ייִנגל, און זיי האָבן זיך
בידע גענומען גאַנווענען דורכ א זײַטיק שטעגעלע נאָכן באַרייַמטן
ברעטל.

די פֿאַר העזעלעך, דער טאַטע מיטן זון, האָבן זיך אָנגענומען
מיט גענוג שרעק אפּן וועג. נישט איינ מאָל איז זיי אויסגעקומען
איבערזיצן גאַנצע אייביקײַטן אונטער איינ ביימל און אונטער א
צווייטן, ווייל אָט איז עמעצער דורכגעלאָפֿן איבערן וואַלד, אָט האָט
א צווייטל ערגעץ א קנאַק געטאָן און אָט האָט א בוימ ערגעץ א
רויש געטאָן. אָבער דער טאַטע דער האָז, אז ער רעדט, ווייסט ער
שוין גראַדע, וואָס ער רעדט. דאָס ברעטל איז טאַקע געשטאַנען אפּן
אָפּגערעדטן אָרט לעמ סאַמע פֿלויט. נישט קיין סאַך געטראַכט, האָבן
בידע האָזן זיך צו דעם א נעם געטאָן און א שאָ פֿאַרנאַכט האָבן
זיי עס טאַקע געבראַכט צו שלעפּן אהיים.

האָז האָט נישט געוואָלט אָפֿלייגן אין דער לאַנגער באַנק און
האָט טאַקע מיט דער הילפֿ פֿון אלע קינדער עס גלײַכ צוגעפֿאַסט
צו דער גרויסער לאָך אין פענצטער און עס גוט צוגעקלאַפּט.

זיי זייגען אלע אָפגעטראָטן עטלעכע טריט אפ צוריק, זיי זאָלן
בעסער באַטראַכטן די נייע לאַטע אפ זייער שטיבעלע, און ערשט דאָ
האָט האָז דערזען, אז אפן ברעטל איז אָנגעמאָלט א גרויסער שטיוול.
די ערשטע רעגע האָט עס אימ אפילע פארדראָסן, — לעמיי האָט ער
זיך פריער נישט ארומגעקוקט, וואָלט ער דאָך עס געקאָנט צושלאָגן
מיטן שטיוול צו דער וואנט, אָבער ס'איז אימ עפעס גלייך איינגע-
פאלן, און ער האָט א זאָג געטאָן צו די קינדער מיט גרויס באַר-
מעריי:

— הע! וואָס ארט עס מיך? אזוי איז נאָך בעסער! זאָל דער
וואַלד וויסן, אז האָז פרעס־גראָז האָט באהאנגען זיין שטוב מיט
בילדער!

ערשט איצט האָט האָז דערפילט, ווי מיד ער איז. האָט אימ די
האָזעכע דערלאנגט א ביסל הייסן סופ מיט קרויט, איז עס געווען
מאָלע טאמ. צום פארבייסן האָט ער נאָך געקראָגן א פאָר מערנפּע-
נעצלעך — א סימען, אז זיין ארבעט האָט באַמ ווייב טאקע זייער פּיין
אויסגענומען.

— לאנג לעבן זאָלסטו, — האָט דער האָז געזאָגט, — פארן גוטן
וואַרמעס, וואָס דו האָסט מיר געגעבן.

און ער האָט זיך גלייך צוגעלייגט אַפּרוען.

— לעב אויך לאנג און זיי א טאטע דיינע קינדער, — האָט אימ
די האָזעכע צוריק צוגעווינטשעוועט. — דאכט זיך, אזא מיין וואַרעמע
וויינונג, ווי מיר האָבן איצט, וועלן זיך מעגן ווינטשן די ריכטע
וואַלד־באלעבאטימ, — און זי האָט העזעלען איינגעדעקט און אָנגע-
זאָגט די קינדער, סע זאָל זיין שאַ — דער טאטע שלאָפּט!..

פּלוצעם דערהערט זיך א קלאַפ פון יענער זייט טיר... איין מאָל
און נאָכאמאָל...

האָט האָזעכע אפגיב אָנגעטאָן אירע שטעק־שיכ און איז ארויס
אפ א שפיץ־פינגער.

— ווער איז? — האָט זי א פרעג געטאָן איז דער שטיל, קעדיי
זי זאָל דעם מאן נישט אופוועקן.

— סע איך, — ענטפערט א יונג גראַבלעך קאָל פון יענער זייט
טיר.

— ווער איז דער „איך“, איך דערקען ניט!

— נו, איך! דער אלטער בעריכעס יינגסט יינגל.
— וואָס זשע דארפסטו דאָ? — האָט האַזעכע א פּרעג געטאָן אינ
איינע שרעק.

— איך דארפ צום שוסטער, דאָ זיצט א שוסטער!
בא האַזעכע איז אראָפ א שטיין פונ הארצן. זי האָט אָפגעעפנט
א שפארונקעלע פונ טיר און געענטפערט מיט א ליבן שמייכל:
— ניין, מיין טייערינקער, דו האָסט א טאָעס... דאָ זיצן מיר...
געוויינלעכע האַזן... עפּשער האָסטו געהערט — האַז פּרעס־גראַז מיט
זיין מישפּאַכע...

— סע קען ניט זיין! — האָט דער בעריכעס יינגל געענטפערט. —
שוין דריי טעג און דריי נעכט, אז איך זוכ איבערן וואַלד א שטוב,
ווי די מאמע האָט מיר אויסגעמאָלט, אז סע זאָל דאָרטן הענגען א
שטיוול אפ דער וואנט. די מאמע האָט מיר געזאָגט, אז דאָרטן וועל
איך געוויס טרעפן א שוסטער, און ער וועט מיר פארנייען מיין
לינקן שוכ, וואָס האָט זיך אינגאנצן צעלאפטשעט. די מאמע האָט
געזאָגט, סע וועט ניט זיין אומזיסט. איך וועל אייך ברענגען א
טעפל האַניק אזוי גיב, ווי נאָר דער טאטע וועט נעמען רייסן די
בינשטאָקן.

— א, מיין טייערינקער, — זאָגט די האַזעכע, — אָבער וווּ האָסטו
דאָ געטראַפן א שטיוול אפן וואנט?
— וואָס הייסט וווּ, — מאכט דער בעריכעס זון, — און דאָס וואָס
איז?

די האַזעכע גייט ארויס און גלייבט ניט אירע אייגענע אויגן —
אפ דער לאטע, וואָס האַז פּרעס־גראַז האָט נאָרוואָס צוגעקלאַפט, איז
אַנגעמאָלט א גרויסער שטיוול. זי האָט זיך אָנגענומען מיט מוט אפ
געבן צו פארשטיין דער בעריכעס יינגל אלצדינג, ווי די מייסע איז,
האָט זיך אָבער אינ דער רעגע אראָפגעלאָזן אהער א זשוראוו מיט
זינע לאַנגע פיס. ער האָט קוימ באוויזן צונויפלייגן די פליגל ווי
סע געהער צו זיין און זיך גלייך צעשרייען הויכ אפ א קאָל:

— וווּ איז ער עס, דער שוסטער? איך וויל, ער זאָל מיר אראָפֿ
נעמען א מאָס אפ א פּאָר דינע גרינע וואסער־שטיוול, נאָר מיט איין
טניי — זיי זאָלן נישט דורכנעצן! מאכט ער מיר אָפּ אזעלכע שטיוול,
וועט איר שוין אינ קיין פיש בא מיר ניט זשעדנע זיין, איר וועט
בא מיר האַבן פיש אפ פיש און זשאַבעס אויך.

ווייל זי אימ עפעס ענטפערן, קומט צו שפרינגען א הארמל¹.
— טײַערִינקע, — מאכט ער צו דער האַזעכע, — איכ וויל, אז דיין
מאן דער שוסטער זאָל מיר אופשטעפן אזעלכע שטיוועלעכע, וואָס
פאר־לייקענען מײַנע שפורן איבערן פרישן שניי. נאָר גיכ, וואָרעם
דער ווינטער שטייט ניט. וויפֿל ער וועט זאָגן, וועט אימ זײַן באַ־
צאָלט.

אפ די רייד איז שוין ארויסגעגאנגען האָז אליין. ער זעט, אז
כײַעס הערן זיכ ניט אופ צו קלײַבן, „וואַלד, א שוסטער“, האָט
ער זיכ געגעבן א קראצ מיטן לײַנקן פיסל אונטערן רעכטן אויער
און זיכ אָנגערופן אפילע גאנצ פעסט בא זיכ:

— כאַשעווע ברילדער, — האָט ער א זאָג געטאָגן, — וואָס עמעס
איז עמעס. מײַנע זיידעס, מיר צו לענגערע יאָר, האָבן, דוכט מיר,
טאקע אמאָל עפעס אזוי ווי געהאט צו טאָגן מיט שוסטערײַ. איכ
אליין האָב צו דעם אויכ א שטיקל גוסט. נאָאָר...

— וואָס נאָר? — האָבן זיכ אלע אָנגעכאפט.
— ס׳איז דאָ א קלײַנע מעניע, — האָט האָז פרעס־גראָז צוגעגעבן.
— וואָס איז די מעניע? — האָבן אלע אויסגעשרייען.
— מע דארפ געצײַג... אינטטרומענטן... — האָט העזל געוויזן מיט
א לאַפקעלע.

— ס׳וועט זײַן! — האָבן אלע א הילכ געטאָגן.
— און סכױרע... לעדער דארפ מען אפ נייען און לאטען.
— ס׳וועט זײַן! — האָבן אלע כײַעס זיכ ווייטער צעהילכט.
און די כײַעס האָבן גלײַכ אפן אָרט אזוי באשטימט: א שוסטער־
דארפ דער וואַלד ווי דאָס לעבן. צי וועט העזל קענען נייען?.. אז
ער וועט זיכ צולערנען, וועט ער קענען! און ס׳איז געבליבן, אז
מע דארפ ניט קוקן אפ קײַנע שוועריקײַטן, מע דארפ באזאָרגן דאָס
העזל מיט לעדער, מיט געצײַג און מיט א ווארשטאט. שוסטערשע
סמאָלע האָט עמעצער גלײַכ אפן אָרט געבראכט צו טראָגן.
און האָז פרעס־גראָז האָט מיט גרויס סימכע זיכ גענומען
לערנען די מעלאַכע — שוסטערײַ.

אינ וואַלד איז ארויסגעהאנגען געוואָרן א באפעל, אז סײַ די
גרויסע כײַעס סײַ די קלײַנע זאָלן זיכ ניט דערוועגן אָנרירן צום

כייזן ניט דעם שוסטער אליין, ניט זיין ווייב און אפילע ניט דעם מינדסטן פון זינע קינדער.

וואָס דארפ מען מער, אפילע די יעגערס האָבן אויב אָפּגעהיט דעם שוסטער פון אלדאָסבייז. וואָרעם וואָס קאָנ טאָן א יעגער אינ מיטן וואלד, אויב ס'רײַסט זיך בא אימ אָפּ א פאָדעשווע און קיין שטריקל האָט ער ניט בא זיך אפ צובינדן, דארפ ער דאָך אויב אָנ קומען צו א שוסטער.

און האָז פרעס־גראָז האָט זיך א נעם געטאָן צו דער ארבעט מיט גרויס כײַשעק. אז סע קומט אָן דער נאסער הארבסט און מע פאר ווארפט אימ די שטוב מיט ארבעט, העלפט אימ דאָס ווייב אויב צו א ביסל און די קינדער אויב.

די באשטעלער טראָגן אימ אָן פון הערן און קלערן, און זיין שטוב איז פול מיט אלדאָסגוטס.

אמאָל אינ א פינצטערער ווינטער־נאכט ברענגט אהער זיך צו שלעפּן דער אלטער בער, וואָס וויל זיך א ביסל אָנווארעמען. ער רוקט זיך צו צום ווארשטאט, קוקט און קוקט, וויאזוי דער זייערער ניט, און איז שטארק מעקאנע. האָזעכע איז אימ דאן מעכאנע מיט א הייסן קרויט־באָרשטש און דערלאנגט נאָך אימ א שיסל צימעס אפ פארבייסן... איב דרויסן פֿיפט דער ווינט מיט דער זאווערוכע, און איב שטוב איז ווארעם, ווי איב אן אויער. רוקט זיך דער בער צו נאָך נעענטער צום ווארשטאט, ער קראצט אָן איב וואנט די פלייע צע און דרימלט זייער געשמאק. און די האָזעכע זעצט זיך אוועק אנטקעגן אימ מיט אן ארבעט איב! האנט און דערציילט אימ שויב עפּשער דאָס הונדערטסטע מאָל די מיסע מיטן שוסטערשן שילדל, וואָס האָט געגעבן איר מאן איב האנט א מעלאַכע.

און איב דער שטוב זייערער איז אי מאזל אי בראַכע!

האַן געל-מייטקעלע און הונ קריינדל-קעפל

געווען זינען בא א באלעבאָס א האָן מיט א הונ.
דער האָן איז איב מייטקעס געגאנגען איב געלע און מיט פליג-
לען באגילטע, און הינדעלע איז א ראבע געווען, און מער ווי א
קריינדעלע אפן קאָפּ האָט זי גאָרניט פארמאָגט.
גוט האָבן געלעבט צווישן זיב האָן מיט הינדעלען. האָן פלעגט זיב
איב קיינ פרעמדע הויפן נישט פארקוקן און גאנצע טעג נאָר מיט
הינדעלען שפאצירן.
און געפונען האָט ער נאָר א קערנדל ווייצ אָדער האָכער, פלעגט
ער גלייכ נעמען רופן:

— פיק — פיק — פיק —

געפונען — געפונען.

און דאָס קערנדל איב שנאָבל און פון שנאָבל געוואָרפן, איב
שנאָבל און פון שנאָבל — אזוי לאנג, אזוי ברייט, ביז הינדעלע דער-
הערט און קומט צו. ווארפט ער איר ארויס דאָס קערנדל פון שנאָבל,
אָדער ער דערשלינגט עס אליין, ווען ער קאָן זיב נישט איינהאלטן,
און זיי שפאצירן זיב ווייטער.

הינדעלע פלעגט אלע פריילינג טאָג איב טאָג אייעלעכ לייגן און
זיי דער באלעבאָסטע פארגלייבן.

יאָר איב יאָר האָט זיב הינדעלע געבלאָזן און קינדער געוואָלט,
האָט אָבער די באלעבאָסטע פארלייקנט די אייעלעכ און נישט געוואָלט
נאָכ, אז הינדעלע זאָל זי פארן האָן פארמאסערן, פלעגט זי נעמען
און קוואַטשקע הינדעלע אָפטוקן איב קאלט וואסער.
ניטאָ בא הינדעלען ערגער, ווי איב וואסער און נאָכ איב קאלטס
זיב טוקן.

מוז שוין הינדעלע באלעבאסטענ נאכגעבן — זיכ אופהערן בלאָזן,
אופהערן קוואַטשקען און האַנען קיין פיפט נישט טאָן פון
גאַרניט.

נאָר ווענדיט־ווען פֿאַרנאכט, אפּן סעדעלע פֿליענדיק, פֿלעגט זי
אפּ יעדן טרעפּעלע פון לייטער זיכ אָפּשטעלן, זיכ אָן וואָס דערמאָ-
נען און אונטערן דעכל, שוין זיצנדיק בא האַנס רעכטן פֿליגל,
פֿלעגט זי פֿאַרמאכטן איין אייגעלע, נאָכדעם דאָס צווייטע, קלערן,
קלערן און אזוי איינשלאָפּן.

שארט זיכ איינמאָל הינדעלע אין ערד.
אלע פֿעדערן זיינען שוין בא איר אין וואַרעמען שטויב אויסגע-
באָדן.

האָט זי זיכ אפּ א זייטל צוגעלייגט, דאָס אייבערשטע פֿליגעלע
אויסגעצויגן, די פיסעלעכ פֿאַרדעקט, איין אייגל צוגעמאכט — און
דערפֿילט:

אן אייעלע וועט זי באלד ברענגען.
— נאָס ערשטע אייעלע פֿאַרן נייעם פֿרילינג.
האָט זיכ הינדעלע פֿאַרקלערט.
האָן וועט דאָ גאַרניט אייצענען. ער שטייט ערגעץ מיט זיינע גע-
לע מיטקעס אפּ א באזונטן פֿלויע, פֿאַטשט מיט די גילדענע פֿליגל
און רופּט:

קוקוריקו,
קוקוריקו,
ווער אפּ פעלדער,
ווער אפּ וועגן.
קוקוריקו,
קוקוריקו,
איצט א זון —
און באלד א רעגן.

מער איז ניט זיין אייסעק.
שטייט אופּ הינדעלע, גיט זיכ א טרייסל אָפּ פֿונעם שטויב, הייבט
א פֿאַלקעלע מעיושעוודיק און גייט, — הייבט אופּ דאָס צווייטע, טוט
א קלער און ווייטער גייט.
און זינגט זיכ אונטער:

— איך לייג אן אייעלע,

וואָס קומט ארויס.

די באלעבאָסטע קומט

און שארט ארויס.

הונ וויל א קינד,

האָן וויל א קינד.

איז ווער קאָן

אייצענען אצינד...

שטייט אין ווינקל הויפ א בערעזע אן אלטע, מיט א שווער-בלע-
טערדיקן קאָפּ. און אזא מינ אלטע איז זי, די בערעזע, געווען און
האָט זיך ליב צו אלץ צוקוקן און צו אלץ צוהערן.
הינדעלע הייבט א לאפקעלע און זינגט, און בערעזע אלטע,
שווערקעפיקע הערט זיך צו.

הערט און הערט און רופט זיך אָן:

— הער אויס, הינדעלע, איך וועל דיר אן אייצע געבן, וויאזוי

פון דער באלעבאָסטע די אייעלעך אויסבאהאלטן...

— צווישן מינע צווינגן באהאלט איך אויס א פארלאָזענע נעסט,

א בושל א היימלאָזער האָט זי דאָ געבויט, איך האָב איך דאָ געלאָזן,

געמיינט, ס'וועט זיין פריילעכער אן אלטער בערעזע... האָט ער

געבויט, געבויט, אן אומכיינ געוואָרפן אפ מיר און זיך באמ טאָפּאַל

גאָר געזעצט... קומ, איך נעמ דיך צו פאר א שכינע, איך וועל

דיר דינע אייעלעך אויסבאהאלטן, דיך מיט א געניטער אייצע פירן,

נאָר א טניי נעמ איך מיט דיר אויס...

— א וועלכע?— פּרעגט הינדעלע.

— א טניי— דעם האָן זאָלסטו אהער-אָ נישט פירן. איך בין אן

אלטע און קאָן קיין טומל נישט פארטראָגן.

איז הינדעלע אינגעגאנגען, באדאנקט דער אלטער, ארומגע-

קוקט זיך, צי קיינער הערט זיי נישט אונטער, צי קיינער קוקט זיי

נישט נאָך, און אפן בוימ ארופגעפלווינגן. די בלעטער האָבן זי

פארשטעלט.

זוכט זי מיט איין אייגעלע. א בייג ארום דאָס רעכטע און גע-

קוקט— א בייג ארום דאָס לינקע און אויסגעקוקט, און טאקע די

נעסט געפונען.

די נעסט האָט אפילע געשמעקט מיט פוסטקע, פונדעסטוועגן איז

הינדעלע געווענ' צופרידן וויי-עס-איז זיכ איינגעמאסטעט, און ווי
נאָר זי האָט דאָס אייעלע געלייגט, האָט זי אפ א צווייג זיכ געשטעלט
און גענומען פאר פרייד זיכ בארימען:

קאָ-קאָ-קאָ-קאָ!
אנ אייעלע געפונעג —
קאָ-קאָ-קאָ-קאָ!
אנ אייעלע געבראכט...

— א שיינער סאָד בא דיר, — שלאָגט זי איבער די בערעזע...
הינדעלע האָט זיכ דערמאָנט און זיכ פארשעמט. — זי וועט שוין
מער אזוי נישט טאָן. און זיכ אומקוקנדיק, צי קיינער זעט נישט, איז
זי אראָפגעפלויגן.

האָב ווייסט גאָרניט פון סאָד, וואָס הינדעלע באהאלט אויס. ער
זעט נאָר — הינדעלע איז פריילעכ, איז ער אויכ פריילעכ.
ער ווייסט נאָר ניט, פארוואָס קאָנ מען עס הינדעלענ נישט דע-
רופן א קערנדל כאפן, א הירזשעלע קלייבן. און קומט ער אליין,
טרײַבט אימ די באלעבאָסטע, לעמײַ איז ער אָן הינדעלענ געקו-
מען.

טאָג איז טאָג ברענגט הינדעלע איז נעסט אריין א פריש אייעלע.
ווייסינקע קומען דאָרט צו, און בערעזע שווערקעפיקע באהאלט
אויס.

וואָס מער ווייסינקע איז נעסט, ווערט בא הינדעלענ דער סאָד
טייערער, — זי מײַדט אויס גאנצע טעג די בערעזע, מע זאָל זי, כאָלײ-
לע, דאָרט נישט באמערקן, און דארפ זי דאָס אייעלע לייגן, קוקט זי
מיט איין אייגעלע איז איין זײַט, מיט צווייטן — איז דער צווייטער.
קוקט און גאנוועט זיכ.

בייגט א לאַפקעלע און שטעלט. הייבט א פיסעלע און גאנוועט
זיכ. א פלי — און בלייבט נישט צווישן די בלעטער. ניטאָ.

הינדעלע האָט שוין אלע אייעלעכ אויסגעטראָגן און זיכ בלאָזן
אַנגעהויבן. בארויגעז איז זי, כאָלײלע, נישט אפ קיינעם, נאָר אזוי איז
זי בא זיכ געוואָרן גרויס א ביסל. און דענסטמאָל האָט זי אפ דער
אלטערס אייעס ניט געווארט, זיכ גלייכ איז נעסט אריינגעקלייבן
און גענומען די אייעלעכ ווארעמען.

וויפל אייעלעכ איז דאָרט געווען, האָט זי אליין נישט געוויסט.

א סאכ אייעלעך אינ א הויפן, קוימ אונטער די פליגל ארונטער צונעמען — און גענוג.

— אָט וועט זיך דאָס האָבן א ביסל פרייען — ניט פונוואנען, ניט פון וואָס, וועט זי דאָס מיט אזויפיל קינדער אראָפקומען. אזוי האָט הינדעלע געקלערט און מיט מער פלייס די אייעלעך אונטער זיך מיט שנאָבל און קריינדל־קעפל געמישט און איבערגעמישט.

אלע גאנצפרי דעקט זי איינ געטרײַ די אייעלעך מיט פעדערן און מיט שטרוי און פלייט אראָפּ אפ א ווילע.

קוקט זיך ארום, אָטעמט אריין א ביסעלע פרישע לופט, זוכט אָפּ א זוימעלע, א קערנדל, — בייסט איבער, מיט א פאָר טראָפנדלעך טוי, וואָס אפן גראָז, פארטרינקט זי און אינ דער גיכ אפ צוריק.

ניט געוויסט האָט האָבן, ווי איז עס הינדעלע אנטרונען געוואָרן. אפ גאנצע שאַען פלעגט ער זיך אינ א ווינקל פארוקן און אפ איינ פוס שטיין, מיט איינ אָפּן אויג און איינ פארמאכט.

אָדער געזוכט מיטן שנאָבל צווישן פעדערן און פליגל — פאר גרויס זאָרג און אומעטקייט אזוי.

אינ שטוב האָט מען זיך שוין אויך פון הינדעלען מעיאעש געווען: — ניטאָ שוין אונדזער הינדעלע אפ דער וועלט, — זאָגט די באַלעבאָסטע.

— א שאָד, — ענטפערט דער באלעבאָט. הינדעלען געפעלט, וואָס קיינער שטויסט זיך נישט אָן אָן איר באהעלטעניש.

און טעג גייען. וואָס א טאָג ווערט הינדעלען הייסער אפ די אייער צו זיצן, — האַלט זי די אויגן פארמאכט און כאַלעמט.

בערעזע האָט איר א סאכ מייסעלעך דערציילט און אויסדערציילט. א סאכ פון זיך און מערער פון יענעם. הינדעלע האָט געהערט און אויסגעהערט און גאָרנישט געוויסט — וואָרעם זי האָט געהאט פון אירס אייגנס וואָס צו קלערן:

— נו, וועט זיך דער האָבן א ביסל פרייען, — גיט פונוואנען, ניט פון וואָס, וועט זי דאָס מיט אזויפיל קינדער אראָפקומען... און איינמאָל...

זי איז שוין אזא גרינגע געווען, אז זי איז מיטן ווינט געפלייגן,

און אזוי הייס איז אינ נעסט שוין געווען, אז ס'האָט איר אינ די
ביינער געבראַטן.

דער אויסגעבלייכטער שנאָבל איז נא איר צעעפנט, זי פאָכעט
מיט דער נעשאַמע...

און הערט!

ס'האָט אונטער איר א פישטשע געטאָן.

בא הינדעלען האָט פאר פרייד דער אָטעם אינ שנאָבל פארכאפט.
זי גלייבט נישט, זי הערט זיכ צו, און ווייטער א פישטש, און
נאָכ, און נאָכ, אָט פונ אונטער איינ פליגל, אָט פונ אונטער צווייטן —
און פיק! און ווייטער א פיק, און ס'ברעכט זיכ ווענט.
באנאכט איז דאָס געווען.

און ביז טאָג האָבט זיכ די הינדעלעך אויסגעפיקט.

בערעזע אלטע איז שוין אויכ די נאכט נישט געשלאָפן — געוואָלט
הינדעלען וואָס העלפן, מיט א געניטער אייצע איר דינען. נאָר היינ-
דעלע האָט אליינ אלץ געוואוסט, קיינעמס אייצעס ניט באדארפט, אליינ
מיט שנאָבל די געלגעוואָרענע האלבע שאלעכלעך ארויסגעוואָרפן,
די נאסע אייפעלעך אונטער די פליגל און צווישן די פיסעלעך איינ-
געמאָסטעט...

ביז טאָג האָבט זיכ די אייפעלעך אויסגעטריקנט און שוין צו זיכ
געקומען.

שוין פיפּי... — עסן געמאָנט.

— דארפ מען זיכ שוין מיט זיי פאר דער וועלט ווייזן. שפּרינגט
הינדעלע פונ נעסט אפ די צווייג און רופט נאָכ זיכ די קינדער:
— פיק — פיק — פיק, טיפקעלעך מינע, — רופט זי און שארט מיט
די פינגער-נעגל, ווי זי וואָלט טאקע בעעמעס וואָס געפונען.

האָן האָט אינ ווינקל-הויפ דערהערט, דעם קאָפּ אופגעהויבט און
פאר ווונדער גענומען קאָקאָקאָ שרייען.

איז דערווייל די באלעבאָסטע געווייר געוואָרן און גיכ מיט א
זיפ און מיט א לייטער צום בוימ זיכ געלאָזן. ארופ — און אינ זיפ
אריינ פיר און צוואנציק הינדעלעך אויסגעציילט: געל-ווייכניקע,
ברוינ-ווייכניקע און שווארצ-ווייכניקע.

טיפקעלעך האָבט סימאָנימ פונ פליגעלעך געהויבט און געפי-
שטשעט. הונ קוואַטשקע איז צעפודלט. שפּרינגט זי אפן בוימ און פונ
בוימ, אפן לייטער און פונ לייטער, זי שלאָגט זיכ מיט די פליגל,

קוואַקעט און קוואַקעט. האָן איז איבעראשט און וויל באַלעבאָסטען
נאָר די אויגן אויספיקן.

קוים די טיפּעלעכ פון זיפ ארויסגעלאָזט.

זיינען ערשט די קינדערלעכ פון שטוב אין איינע העמדעלעכ
ארויסגעלאָפן. מיט פרייד און מיט ראש: ניסעלע טראָגט הירזש אין
א שיסעלע. זיסקעלע טראָגט וואסער א פושקעלע. ציפקעלעכ לער-
נען זיכ פיקן א קערנדל, טרינקען א וואסערל.

בא קוואַטשקע קריינדל־קעפל דער שלייער דרייט זיכ, בא האָנען
געל־מייטקע די קאמ פרייט זיכ...

דעם אָנבײַסן געענוויקט, מאכט ערשט האָן א ווארע. לאָזט זיכ
קוואַטשקע־הינדעלע אָט אזוי, אָט אזוי, מיט פיסעלעכ טאנצן.

פליגעלע איינ, פליגעלע אויס, —

און די מייטע איז... אויס.

מיזעלעך-מיזעלעך

בא איינער א ווייבל האָבן זיך געהאָדעוועט אין קאסטן צוויי קליינינקע מיזעלעך. איינמאָל אפדערנאכט עפנט אופ דאָס ווייבל דעם קאסטן און רופט זיך אָן:

— מיזעלעך-מיזעלעך, גענוג אייך דאָ געזעסן אין קאסטן. לויפט זיך נאָר דורך א ביסעלע איבער דער שטאָט און באטראכט, וואָס דאָרט טוט זיך!

און דאָס ווייבל האָט זיי ארויסגעלאָזן פונעם קאסטן אין פאָדער־הויז, פונ פאָדער־הויז אפ יענער זייט טיר, זיי נאָך צוגעלויכטן מיט א ליכט. האָבן די מיזעלעך פאריסן די עקעלעך און גענומען פליען פון די טרעפ אראָפֿ־אראָפ און אפ דער גאס ארויסגעלאָפן. און אפ דער גאס איז געווען קאלט.

זאָגט איין מיזעלעך:

— איך גיי דאָפּקע אין א וואַרעם פעלצעלע, אָבער איך בין באַר־וועס, איז מיר קאלט אין די פיס.

זאָגט דאָס צווייטע מיזעלעך:

— איך גיי אויך אין א וואַרעם פעלצעלע, נאָר איך בין באַרוועס,

איז מיר אויך קאלט אין די פיס.

— טאָ לאַמיר לויפן!

— נו, לאַמיר לויפן.

לויפן זיי און לויפן גאס־אויס און גאס־איין. קומט זיי אָן דער נאכט־וועכטער אנטקעגן. ער גייט אין א טיפן פעלצ אָנגעטאָן און קלאפט מיטן לאנגן שטעקן איבער דער ערד. דערזען די מיזעלעך לויפן, צעשרייט ער זיך אפ זיי:

— אכ, איר אזוינע און אזוינע! ווו שלעפט איר זיך עס אומ

אזעלעך קליינע אינמיטן באנאכט? שוין זאלט איר אוועקגיין פונ-
דאנעט!

נעמען די מיזעלעך פינטלען מיט די אייגעלעך און זיך בעטן
באמ נאכטוועכטער:

— פעטערל ליבינקער, טרייב אונדז ניט אהיים, מיר דארפן זען,
וואָס אינ שטאָט טוט זיך.

— האָ, זאָגט דער נאכטוועכטער, וואָס אינ שטאָט ס'טוט
זיך? נו, גוט, טאָ גייט, אויב אזוי, אהינ, צום אלטן פאלאצ!
פארהייבן די מיזעלעך די עקלעך און לאָזן זיך לויפן צום אלטן
פאלאצ.

געקומען צום פאלאצ, א פרויו געטאָן פונ דער רעכטער זייט —
ס'גייט ניט. א פרויו געטאָן פונ דער לינקער זייט — ס'גייט ניט. האָבן
גענומען די מיזעלעך ניט פונ דער רעכטער, ניט פונ דער לינקער,
אונטערגעלייגט די מאָרדעלעך און א הייב געטאָן די וואנט, קערט
זיך איבער דער גאנצער פאלאצ מיטן קאָפּ אראָפּ און מיט די פיס
ארופ.

גייט פונ דאָרט ארויס א בער, אינ ווייטן וואָלנס אָנגעטאָן, מיט
פרענזן באהאנגען, און א קליינ מאלפעלע טראָגט אימ נאָך א ליכט
און לייכט אימ צו.

פרעגט דער בער:

— וואָס דארפט איר דאָ, קליינע לייט?

זאָגן די מיזעלעך:

— גאָרניט דארפן מיר ניט דאָ.

גייט ארויס א הונט אינ א גוטן פוטער אָנגעטאָן און פרעגט

אויך דאָס אייגענע:

— וואָס דארפט איר דאָ, קליינע לייט?

זאָגן די מיזעלעך:

— מיר דארפן עפעס זען.

— אהא, איר דארפט עפעס זען? טאָ ווארט אויס א ווילינקע.

ערשט ס'גייט ארויס א קאצ מיט א זידן טיכל פארשלייערט,

ווישט אויס מיטן עק טיכל דאָס רעכטע אויג, ווישט אונס דאָס לינקע

אויג:

— מיאו?..

האָבן זיך די מיזעלעך, נעבעך, זייער דערשראָקן, און זיי זאָגן:

— פֿירט אונדז עמעצער גיכער אָפּ אהיימ... מיר האָבן זייער
מירע...
האַט גענומען די קאצ איינ מיזעלע פאר א לאפקעלע, גענומען
דאָס צווייטע מיזעלע פאר א לאפקעלע, זיי אוועקגעפירט און אוועק
געפירט און אָפּגעפירט ביזן סאמע שטוב, און דאָרט רופט זי זיכ אָן
צו זיי:

— מיזעלעכ־מיזעלעכ, פון היינט אָן און ווייטער זאָלט איר
וויסן, אז איך בין קאצ און איר זייט מויז.

כאַאפּ!

און די מיסע איז אויס!

א פאלקט־מייסעלע

געווען זײַנען אמאָל א זיידע מיט א באבע, האָבן זיי געהאט א
הינדעלע א ראבע, דאָס הינדעלע האָט געלייגט א גאָלדן אייעלע,
האָט גענומען די באבע, אונטערגעלייגט אונטערן קישעלע, איז גע-
קומען א מײַזעלע און צעטראָטן מיטן פייסעלע.

דער דיד וויינט,

די באבע כליפעט,

דער טויער סקריפעט...

גייט א קאטשקע, פרעגט זי:

— טויער, וואָס סקריפעסטו?

— וויאזוי זאָל איך ניט סקריפען, — ענטפערט דער טויער, — אז
אָט זײַנען געווען א זיידע מיט א באבע, האָבן זיי געהאט א הינדע-
לע א ראבע, דאָס הינדעלע האָט געלייגט א גאָלדן אייעלע, האָט
גענומען די באבע און אונטערגעלייגט אונטערן קישעלע, איז גע-
קומען א מײַזעלע און צעטראָטן מיטן פייסעלע.

אוי—אוי—אוי,

דער דיד וויינט,

די באַבע כליפעט,

דער טויער סקריפעט.

די קאטשקע האָט די פליגל־אַראָפּגעלאָזן...

גייט א פויערטע פון טײַך און טראָגט צוויי פּוילינקע עמער מיט
וואסער. דערזען אזא מײַסע, שטעלט זי זיך אָפּ און פרעגט:

— קאטשקע, וואָס האָסטו די פליגל־אַראָפּגעלאָזן?

— וויאזוי זאָל איך די פליגל־ניט אראָפּלאָזן, — ענטפערט די
קאטשקע, — אז אָט זײַנען געווען א זיידע מיט א באבע, האָבן זיי
געהאט א הינדעלע א ראבע, דאָס הינדעלע האָט געלייגט א גאָלדן

אייעלע, האָט גענומען די באבע און אונטערגעלייגט אונטערן קישע־
לע, איז געקומען א מיזעלע און צעטראָטן מיטן פיסעלע.

אוי־אוי־אוי,
דער דיד וויינט,
די באבע כליפעט,
דער טויער סקריפעט,
די קאטשקע האָט די פליגל אראָפגעלאָזן,
די פויערטע האָט די עמער וואסער צעגאָסן...

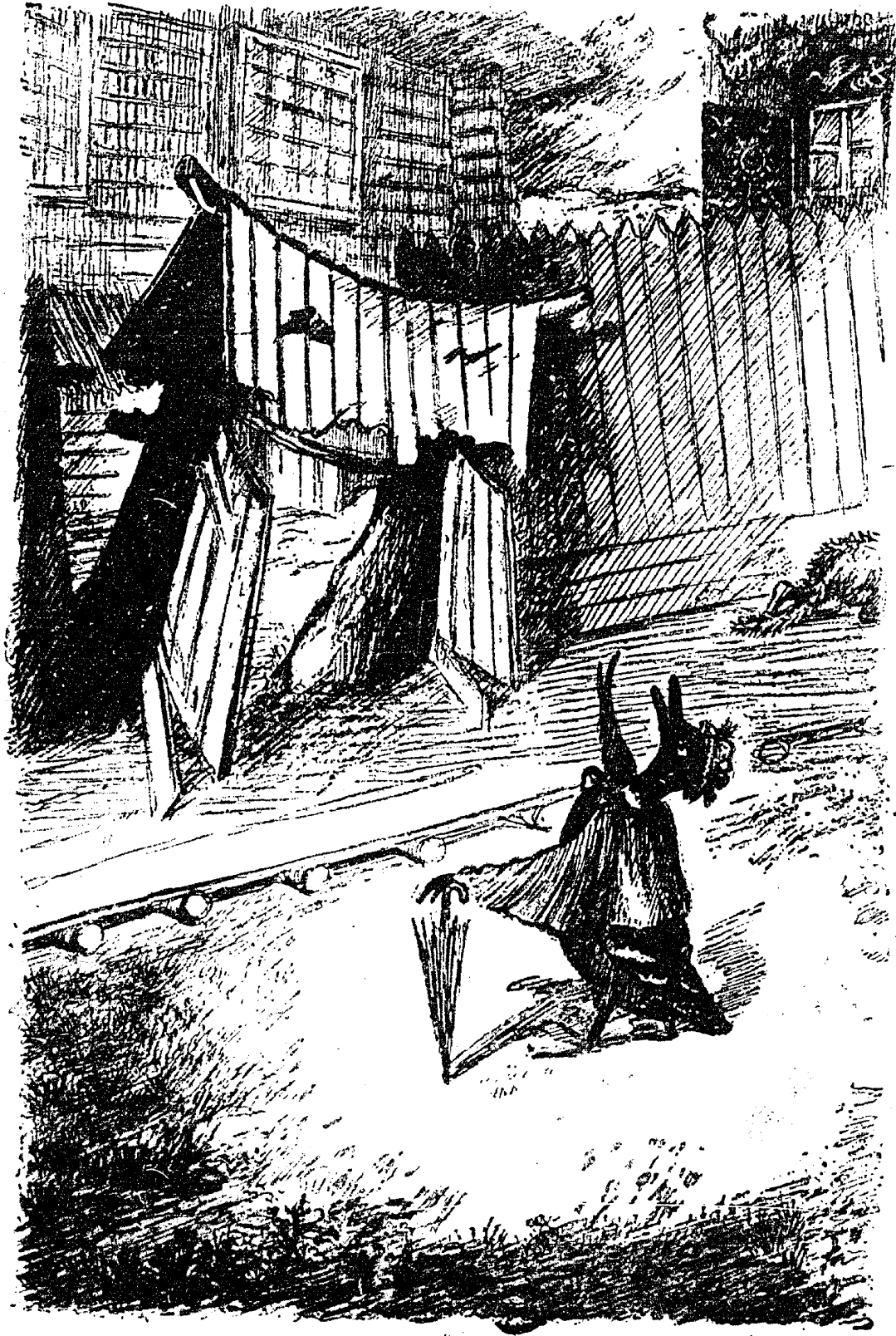
שטייט באמ פענצטער די גאלעכטע און מאכט א ראָשטשינע אפ
לאַטקעס. דערזען אזא מיסע, פרעגט זי:

— פויערטע, פארוואָס האָסטו עס די עמער וואסער צעגאָסן?
זאָגט די פויערטע:

— וויאזוי זאָל איך די וואסער ניט צעגיסן, אז אָט־אָ זיינען גע־
ווען א זידע מיט א באבע, האָבן זיי געהאט א הינדעלע א ראבע,
דאָס הינדעלע האָט געלייגט א גאָלדן אייעלע, האָט די באבע גענומען
און אונטערגעלייגט אונטערן קישעלע, איז געקומען א מיזעלע און
צעטראָטן מיטן פיסעלע.

דער דיד וויינט,
די באבע כליפעט,
דער טויער סקריפעט,
די קאטשקע האָט די פליגל אראָפגעלאָזן,
די פויערטע האָט ביידע עמערס וואסער צעגאָסן,
בא דער גאלעכטע האָט די ראָשטשינע זיך אפן
דיל צעפלאָסן...

און אז דער גאלעכ האָט עס אזעלכס דערזען, האָט ער אראָפֿ־
גענומען די ביקס און זיך אליין דערשאָסן.

א מײַסע פֿון א האַנדעלע די גרײס ווי א מאַנדעלע

געווען אמאָל א זיידע מיט א באבע, האָבן זיי ניט געהאט קיין
קינדערלעך. געווען בא זיי נאָר א האַנדעלע די גרײס ווי א מאַנ-
דעלע.

עסט דער זיידע באמ טיש. עסט די באבע באמ טיש, און האַנדע-
לע-מאַנדעלע גייט ארום אפן טיש.

קומט איינמאָל א סויכער א מויכער מיט א לאנגער קאפּאַטע
און רופט זיכ אָן:

— זיידע-זיידעצע, באבע-באבעצע, פארקויפט מיר האַנדעלע-
מאַנדעלענ.

די באַבע זאָגט:

— פאר קיינע געלט ניט.

און דער זיידע זאָגט:

— וואָס וועסטו געבן?

האָט ארויסגענומען דער סויכער דער מויכער און אָנגעשאַטן
דעם זיידן א פולע קעשענע מיט ניס, צוגענומען האַנדעלענ אינ
טאַרבע און אוועק מיט אימ אהיימ.

געקומען דער סויכער דער מויכער אהיימ, רופט ער זיכ אָן
צו-זיין ווייב:

— מומע-פרומע, זעסט, אָט האָב איך געקויפט א האַנדעלע די
גרײס ווי א מאַנדעלע. פוצ עס אויס, גלעט עס ארום, טו עס אָן אינ
שיינע שיכעלעך און שטעל עס אוועק אינ ווינקעלע אפן טיש, וועט
עס מיר זינגען.

דער סויכער דער מויכער האָט זיכ באזעצט אינ זײַן ווייב
פאַטערשטול און רייכערט זיכ די ליולקע.

רופט זיכ אָן האַנדעלע־מאַנדעלע;

— קוקור־קוקורו!

סויכער דו!

מויכער דו!

פיר מיכ אָפּ אהיימ,

איכ וויל צומ זיידן!

איכ וויל צו דער באבענ!

רופט זיכ אָן דער סויכער דער מויכער:

— דיין זיידע איז א דיידע, דיין באבע איז א שקראבע, זיי בא

אונדו, אָט גיי איכ, וועל איכ דיר ברענגען לעקעלעכ און צוקער.

דער סויכער איז אוועק, האָט גענומען האַנדעלע־מאַנדעלע, ארופ־

געפלויגן צום סויכער אפּן בעט און צעטראָטן די לאַקשן, ארופגע־

פלויגן אפּן טיש און צעגאַסן דעם טינט. דערנאָכ האָט ער אויסגע־

פיקט אין פענצטער א קליין לעכעלע און זאָגט:

— קוקורוק!

קוקורוק!

קומט דער סויכער —

טוט א קוק,

קומט דער פויגל —

טוט א פיק,

קומט די באבע —

טוט א שמעק,

פליט דאָס הענדעלע אוועק.

און הענדעלע איז דורכּן קליינעם לעכעלע ארויסגעשפרונגען

און אוועקגעלאָפּן אהיימ.

געקומען צום שטיבעלע, קלאַפט האַנדעלע אין טירעלע:

— טוק — טוק!

פרעגט דער זיידע:

— ווער איז?

פרעגט די באבע:

— ווער איז?

זאָגט האַנדעלע־מאַנדעלע:

— ס'איכ!

און איז אריינגעפלויגן אין שטיבעלע.

האַבן זיך דער זיידע מיט דער באַבע זייער דערפרייט.
חאַט דערלאנגט די באַבע א טאַפ מיט קאשע.
עסט דער זיידע באַמ טיש. עסט די באַבע באַמ טיש און האַנדע־
לע־מאַנדעלע גייט אַרומ אפּן טיש.
אַפּגעגעסן, זאָגט דער זיידע:

— האַנדעלע־מאַנדעלע, קיש־קיש־קיש,
פלי אַראָפּעט פונעם טיש!
זי איז באַבע, איך בין זיידע,
לאָמיר גיין א טענצל ביידע!
זינען זיי אוועק אינדרײַען אלע טאַנצן,
איז שוין די מײַסע אינגאַנצן.

אוי, בערעלע, בערעלע...

די מאמע האָט געקויפט בערעלען א שיינע ביקס — א רויטע, מיט
א האטשיקל בא דער זייט, אז מע טוט עס א קוועטש אָן, שיסט עס.
איינמאָל אינדערפרי האָט בערעלע אָפגעכאפט דעם אָנבײַסן און
גיכער אָנגעטאָן די ביקס אפ די פלייצעס.

— ווױהינ איז, בערעלע?! — פרעגט אימ די מאמע.

און בערעלע ענטפערט:

— ווייזייט — ווייט...

— וואָס וועסטו דאָרטן טאָן ווייט־ווייט? — פרעגט אימ די מאמע.

און בערעלע ענטפערט:

— איך וועל גיין אין וואַלז און וועל שיסן א בער א גרויסן,

א גרויסן, דערנאָך וועל איך אימ ברענגען אהער.

לעמ סאמע טיר איז בערעלע מיטאמאָל געבליבן שטיין. ער האָט

ברייט צעעפנט די אויגן און זיך פאמעלעך גענומען רוקן אפ

צוריק.

פרעגט אימ די מאמע:

— בערעלע, וואָס איז?

האָט איר בערעלע אין איינע שרעק גענומען ווייזן אפן ווענטל,

וואָס לעמ טיר... דאָרטן איז אומגעקראַכט א זעלכס אפ זעקס דינע,

לאַנגע פיס... בערעלע האָט זיך אזוי פאר דעם דערשראָקן, אז ער

איז אזש בלייב געוואָרן.

האָט די מאמע גענומען בערעלען אפ די הענט, אימ אויסגעטאָן

די ביקס, און זי זאָגט:

— אוי, בערעלע, בערעלע! אָט דאָס ביסטו אזא מינ העלד? דו

גייסט דאָך מיט א ביקס און ווילסט שיסן א גרויסן בער, צום סאָפ

האָסטו זיך דערשראָקן פאר א נישטיקן שפיגן?..

און די מאמע האָט אראָפגעשארט דעם שפיגן אפ דער ערד און

אימ צעטראָטן מיטן פוס.

פרעשעלע

דער טאטע האָט אָנגעשניטן גראָז אין גאָרטן פאר דער בעהיי-
מע און פארן קעלבעלע וועגן. יאָסעלע און טייבעלע האָבן אימ זיי-
ער געוואָלט העלפן. יאָסעלע איז אלט דריי יאָר, און טייבעלע—
פינף. טראָגן זיי מיטן טאטן די רעדנע. דער טאטע האָלט די
רעדנע אפ די פלייצעס, און די קינדער שטופן אימ אונטער.
פלוצעם האָט פון רעדנע געגעבן א שפרונג ארויס עפעס א גרינס
אזוי ווי גראָז, נאָר סיניט געווען קיין גראָז, ס'איז געווען א פרעשעלע.
— אוי, א זשאַבקעלע! — האָט יאָסעלע אויסגעשריען און זיך
שוין געוואָלט דערשרעקן.
— ס'איז א פלעשעלע, — זאָגט טייבעלע, — זיי בייסן זיך ניט...
איך ווייס! זיי שלאָפן אין גראָז.
— סיניט קיין „פלעשעלע“, — זאָגט יאָסעלע, — ס'איז א זשאַבקעלע.
טייבעלע האָט עס געכאפט אין ד' הענט — ברור, ווי קאלט
ס'איז — און א שטופ געטאָן גיכער אין בייטעלע צו זיך, דאָרט, ווו
דאָס טייבעלע איז געלעגן.
אז די קינדער האָבן אָפגעגעסן אַנבײַטן, איז טייבעלע צו צום
בייטעלע, וואָס זי האָט אופגעהאנגען אפן בענקל, און געוואָלט
ארויסנעמען דאָס נאָזטיכעלע, דערווייל איז דאָס פרעשעלע ווידער
ארויסגעשפרונגען.
א פרעשעלע האָט ניט לייב קיין טרוקענעם און הארטן דיל.
האָט עס גענומען שפרינגען זייער דערשראָקן איבער דער שטוב,
דערנאָך איבער דער קיך. ס'ציט אויס א פאָר אונטערשטע לאַנגע
פיסלעך — טוט א שפרונג, און די פיסלעך ווערן בא דעם צוריק
קורצ. אן עמער איז קיך איז געווען פול מיט גרינ פֿיכט גראָז, וואָס

מע האָט אָנגעהאקט פאר דער בעהיימע, האָט דאָס פּרעשעלע גע-
געבן א טאנצ אהין און ס'איז ניט געבליבן.
דערנאָכדעם, וווּ יאָסעלע פלעגט נאָר דערזען אין גאָרטן צווישן
גראָז א פּרעשעלע, פלעגט ער מיינען, אז ס'איז זיינס.
— אָנאָ זעסטו, וויאזוי מיינ פלעשעלע איז אויעקגעשפּלונגען?
אָבער טייבעלע זאָגט צו אימ:
— גיי שוין, גיי, אלע זיינען בא אימ זיינע פלעשעלעכ! דו מיינסט,
נאָר איינ פּרעשעלע איז דאָ אזא? אונדזער פּרעשל האָט גאָר גע-
קערט אוועקשפּרינגען צו דער מומען אין גאָרטן. און די זיינען אינ-
גאנצן אנדערע!

די מייסע מיט די ציגעלעך

נעליא איז געקומען צו ליאָניען זיך שפילן, בעטן זיי ליאָניעס מאמע, זי זאל זיי דערציילן א מייסע.

דערציילט זיי ליאָניעס מאמע די מייסע מיט די ציגעלעך.

„בא ליאָניען איז געווען א ציגעלע און בא נעליען איז געווען א ציגעלע. ליאָניעס ציגעלע איז געווען א ווייסינקס, און נעליעס — א שווארצינקס. בא ליאָניעס ציגעלע איז געהאנגען א בלוי בענדעלע אפן האלדז מיט א זילבערן גלעקעלע, און בא נעליעס — א ווייס בענדעלע אפן האלדז און אויך מיט א זילבערן גלעקעלע.

אלע אינדערפרי גייען, אוועק די ציגעלעך איז די בערג זיך פא־שען. די ציגעלעך גייען, און די גלעקעלעך קלינגען.

איינמאל באטאָג הערן די קינדער, אז די גלעקעלעך קלינגען זיער שטארק. זיי גייען ארויס און טוען א קוק: ערשט די ציגעלעך לויפן ביידע מיט צעשראָקענע אויגן און א וואָלפֿ א געזונטער יאָגט זיך נאָך זיי נאָך און וויל זיי נאָר אופעסן. האָט ליאָניע אראָפּגע־כאפט דאָס ביקסל, וואָס די מאמע האָט אימ געקויפט, און נעליא דעם פוגאטש, וואָס דער טאטע האָט איר געשענקט, און זיי האָבן ביידע געגעבן א מאכ — פּוּיִה! — האָט זיך דער וואָלפֿ איבערגע־קערט און איז געפאלן א טויטער, און די ציגעלעך זיינען געקומען גאנציקע אהיימ.

אַנאָ שטייען זיי לעמ שוועל

און עסן גראָז מיט מעל.

אוי די קליינע ציגעלעך, אוי די שיינע ציגעלעך!

די מאמע דערציילט, און נעליא מיט ליאָניען קוועלן. זיי ווייסן שוין דאָס מייסעלע אפ אויסווייניק, אָבער זיי בעטן, זי זאל דערציילן נאָך.

דאָס שיפעלע איז אוועקגעפאָרן ווייט, ווייט, ווייט...

באמ סאמע ברעג טייכ זיינען אנומלטן געשטאנען צוגעבונדן
צען שיפעלעך. אלע איינע אינע איינע, און סאמע דאָס שיינע איז
געווען שיפעלע דאָס קליינע— א געפארבטס.
איינמאָל אינע א קאלטן טאָג, קומט צו יאָגן דער ווינט אפן טייכ
זיכ א ביסל שפילן מיט די אופגעטריבענע כוואליעס.
פארגלוסט זיכ דערווייל דעם ווינט מיטנעמען מיט זיכ א שיפע-
לע. שיקט ער אוועק א כוואליע צו די שיפעלעך און זאָגט איר אָן:
— גיי באפויל, אז א שיפעלע פון יענע זאָל שוין די רעגע צו-
פאָרן צו מיר!

— און אז עס וועט ניט וועלן?
— דאן קער עס איבער אפן בויכ.
— גוט, זאָגט די כוואליע און האָט זיכ אוועקגעשפארט צו
סאמע דעם גרעסטן שיפעלע.
— שיפעלע! דער ווינט האָט געזאָגט: קום שוין צו אימ!
— און אז ניט?
— אז ניט?
ט'גענומען די כוואליע און איבערגעקערט דאָס שיפעלע מיטן
מויל אראָפ— כליופ-כליופ— און זי רופט זיכ שוין אָן צו דעם צווייטן:
— שיפעלע, דער ווינט וויל, שוין זאָלסטו פאָרן צו אימ!
— און אז ניט?
— און אז ניט?
האָט געכאפט די כוואליע דאָס שיפעלע און איבערגעקערט עס
מיטן מויל אראָפ— כליופ-כליופ.
אזוי דאָס דריטע, אזוי דאָס פערטע, אלע שיפעלעך איבערגע-

קערט, געקומען צום צענטן, סאמע דעם קלענסטן, דעם געפארבטן.
— שיפעלע, דער ווינט האָט געבעטן, שוין זאָלסטו צו אימ צו-
פאָרן.

וויל טאקע דאָס שיפעלע זיך שפילן א ביסעלע אפן טייך מיט
די כוואליעס, רופט זיך עס אָן:
— פאָרן וויל איך דאפקע, נאָר איך בין צוגעבונדן אפ דער
קייט.

האָט געכאפט די כוואליע, געגעבן א ריס אָפּ שיפעלע פון דער
קייט, און זיי זינען אוועק צום ווינט.
איז ארום דער ווינט מיט די ברייטע פאלעס אפ דעם שיפעלע
און גענומען רודערן פון איין כוואליע אראָפּ, אפ דער צווייטער
ארום. די כוואליעס שפארן זיך, דער ווינט זינגט, און שיפעלען איז
פריילעך.

פון איין כוואליע אראָפּ און אפ דער צווייטער ארום.
פון איינער אראָפּ און אפ דער צווייטער ארום.
פונוואנען — פון וואָס שווימט אנטקעגן באַבריק דער הונט. ער
שווימט און קען זיך ניט ארויסשלאָגן פון די כוואליעס. אַטאָט
נעמט ער אָן א פול וויל מיט וואסער. דערזען שיפעלען, נעמט זיך
באַבריק בעטן:

— שיפעלע, מאמעלע, ראטעווע! איך ווער באלד דערטרונקען!
האָט דער ווינט ארויסגעשיקט א כוואליע, זי זאָל גיכער באַב-
ריקן איך שיפ ארייננווארפן.
און זיי פאָרן זיך ווייטער.
שווימט א היפטל קרויט אנטקעגן. די כוואליעס גיבן עס א
שמייס אין קעפל. טוקט עס זיך אונטער און שווימט באלד צוריק
ארויס.

דערזען דאָס שיפעלע פאָרן, נעמט עס זיך בעטן:
— שיפעלע, הארצעלע, האָב ראכמאַנעס אפ א היפטל קרויט.
האָט דער ווינט ארויסגעשיקט א כוואליע, זי זאָל היפטל
קרויט אויך ארייננווארפן איך שיפל אריין.
פאָרן זיי ווייטער — דער ווינט מיט די צעלאָזענע פאלעס, הונט
באַבריק ליגט א נאסער און ציטערט, און היפטל קרויט טרייבט
נאָך קאטאָוועס.
שווימט אָן אן אָפגעבראַכענע צווייג, א צענעצטע, שווימט און

מאטערט זיך. וויל אימ שוין דער ווינט ניט נעמען. כאפט ער זיך אליין אָן פאר דער קייט און שלעפט זיך נאָך.

פונדאנען—פונד וואָס רוקט זיך די זון ארויס א קוק צו טאָג, וואָס אפן טייך קומט פאָר. און דער ווינט האָט דערזען די זון, קיין גרויסע גוטע־פריינט זיינען זיי ניט געווען צווישן זיך, איז ער אראָפגעשפרונגען פונד שיפל, צונויפגענומען די פאָלעס און טיור־הא—אוועקגעפלויגן. אפילע קיין גוט־טאָג ניט געזאָגט.

שווימט שוין שיפעלע אָן א באַלעבאָס און אָן א רודער. שווימט און שווימט א גאנצן טאָג און א גאנצע נאכט. באַבריק און היפטל קרויט זיצן זיך אינווייניק, און די צווייג שלעפט זיך נאָך זיינען זיי אזוי לאנג געשווומען, ביז זיי האָבן זיך צו א ברעג צוגעשלאָגן. אפן ברעג האָבן קליינע מענטשעלעך געווינט און געפירט דאָרטן אן אייגענע מעלוכע.

אז דער ברעג־וועכטער האָט דערזען, סארא מיין שיפ ס'האָט זיך צוגעשטעלט צום ברעג, איז ער אוועקגעלאָפן צו זייער עלטסטן, קעדי וואָס גיכער דערציילן פונד דער ניס:

— אדויני עלטסטער! א גרויסע שיפ האָט זיך לעמ אונדז אָפגע־שטעלט, און צוויי כייס זיצן אין איר. איינע מיט אויגן און איינע אָן אויגן.

האָט אויסגעקליבן דער עלטסטער צוויי מענטשעלעך, זיי אויס־געלערנט וואָס צו זאָגן און אוועקגעשיקט צו שיפעלען זיך צו־נויפריידן. זיינען זיי געקומען צו שיפעלען, זיי מאָל איבער־געקערט אינדער־לופטן, און זיי זאָגן:

— געשיקט האָט אונדז דער קייסער באַלימיר,
גרויסע שווימער זיינען מיר.
מיר טוען קיינעם ניט קיין ביז,
ווי דו זעסט אונדז קליין און גרויס.

רופט זיך אָן די שיפ צו באַבריקן:
— וועסט בלייבן אפ א שטיקל צייט בא די קליינע מענטשע־לעך?
— אויב דו וועסט צוריקוועגס מיך צונעמען, — ענטפערט דער הונט.

רופט זיכ אָן שיפעלע צו היפטל קרויט:
— וועסט בלייבן אפ א שטיקל צייט בא די קליינע מענטשע-
לעכ?

— אויב דו וועסט צוריקוועגס מיכ נעמען, — ענטפערט דאָס
היפטל קרויט.

— און איך וויל, — זאָגט שיפל, — איר זאָלט מיר מיטגעבן צוויי
שווימערס די בעסטע, וועל איך פאָרן ווייט, ווייט, ביז עק וועלט.
איך וויל זייער זען, וואָס דאָרטן טוט זיך.

זינען אוועק די צוויי מענטשעלעך צום עלטסטן און זאָגן:
— אדויני עלטסטער! אזוי האָט די גוויסע שיפ געזאָגט: די
כײַע מיט די אויגן זאָל אראָפּ צו אונדז אפן ברעג, און די כײַע אָן
די אויגן זאָל אויך אראָפּ צו אונדז אפן ברעג, און צוויי שווימערס
זאָלן מיר אימ געבן פון די בעסטע. וועט זי זיך לאָזן פאָרן אין עק
וועלט אריין.

איז אזוי געבליבן.

הונט באַבריק איז אראָפּ אפ פליישיקע קעסט, היפטל קרויט
איז אראָפּ אפ מילכיקע קעסט, און שיפעלען האָט מען מיטגעגעבן
צוויי שווימערס מיט עסן און מיט טרינקען אפ דריי יאָר נאָכאנאנד,
זאָלן זיי פאָרן און ברענגען, וואָס זיי וועלן ברענגען.
האלב וועט זיין אונדז, און האַלב אייך.

ווילט איר, איז עס קרום, ווילט איר, איז עס גלייך.
נאָר דערווייל שטייען זיך אפן טייך צען שיפעלעך, אלע איינע
אין איינעם, אָבער סאמע דאָס שיינע איז טאקע שיפעלע דאָס קליינע.

צוויי גערטנער

הערשל און בעבע האָבן פארזייט היינטיקן זומער צוויי גערט-
נער.

איינעם אינ סלאָוועשנע בא דער באָבע און איינעם אינ קיעוו
בא זיכ אינ דער היימ.

נאָר אזוי ווי סלאָוועשנע איז צוויי הונדערט ווערטט פון קיעוו,
קאָנען זיי ניט אכטונג געבן אפ ביידע גערטנער מיטאמאָל, איז אפן
היימישן גאָרטן אינ קיעוו גיט אכטונג די מאמע (הערשלען איז זי
א מאמע און בעבע א מומע, ווייל בעבע מיט הערשלען זיינען צוויי
שוועסטערקינדער), און אינ סלאָוועשנע, דאָרט, ווו זיי פאָרן אלע
זומער אינ די פרייע כאדאָשימ, דאָרט גיבן זיי אליין אכטונג.

אינ סלאָוועשנע לאָזט איבער די באבע פונזייערשוועגן אלע זיי-
מער א באזונדער בייטעלע אינ איר גרויסן גאָרטן אפן בעסטן אָרט.
זיינען זיי אָן בעבעלעך, קירבעסן, כוידעש-רעטעלעך און אוגער-
קעס... דערפאר איז אינ דער היימ בא בעבען מיט הערשלען דער
גאָרטן ניט קיין עמעסער גאָרטן, נאָר אינ אן עמער מיט ערד אפן
באלקאָן. איז פאראיאָרן בא זיי אָנגעוואקסן אינ עמער א קושטש
מיט קארטאָפּל, און היינטיקס יאָר האָבן זיי שוין פארזעצט אינ צוויי
שמאַלע קעסטעלעך מיט ערד א סאכ קווייטן, לואָס קלעטערן זיכ
אפ די ווענטלעך פון באלקאָן, און אינ עמער האָבן זיי פארזעצט א
זונרויז. די מאמע אינ דער היימ, אז זי גייט ארויס אפן באלקאָן,
קוועלט אָן פון די קווייטעלעך, און זי זאָגט:

— דאָס איז מיין דאטשע! די יאטלעך האָבן עס פונמינשוועגן
באוואָרנט. אז זיי וועלן אויסוואקסן גרויסע, וועלן זיי מיר מאכן א
דאטשע שוין טאקע אן עמעסע.

און די זונרויז וואקסט זיכ אינ עמער און וואקסט. זי בלייט
שוין מיט געלינקע בלעטעלעך ארום אינ ארום.

נאָכ גוט, וואָס הערשטל האָט געדענקט און אָנגעשריבן אהיים,
אז מע זאָל ארײַנשטעקן אין עמער א שטעקל און צובינדן די זונ-
רויז, אז דער ווינט זאָל זי ניט צעברעכן, ווייל יענע וואָכ איז אינ-
מיטן זומער געווען אזא מינ ווינט מיט א רעגן און מיט א האָגל,
אז די רויז וואָלט זיך געוויס געווען צעבראָכן אפן דריטן שטאָק
אפן באלקאָן, און סײַ וואָלט געווען אומזיסט די האָרעוואניע.

אין הארבסט, אז די קינדער וועלן קומען, וועלן זיי ברענגען
אוגערקעלעך, בעבלעך, פשעניטשניקעס און ווייסע יאָדערן געפרא-
זשעטע. און אין דער היים וועלן זיי טרעפן יאָדערן שווארצע, אויכעט
געפראזשעטע, שוינ פון א זונרויז.

צוויי גערטנדלעך, צוויי גערטנדלעך האָבן די קינדער פארזייט
היינטיקן זומער. איינס אין סלאָוועשנע בא דער באָבע אינעם
גרויסן גארטן און איינס אין דער היים אפן באלקאָן אינעם
אייזערנעם עמער.

אינהאלט

זײַט

3	. . . . . אָזן פּרעס-גראַז און זײַטן מיטשפּאַכע.	
11	. . . . . האָבן געל-מײַטקעלע און הונ קרינדל-קעפל	
18	. . . . . מיזעלעכ-מיוזעלעכ	
23	. . . . . אַ מאַלקס-מײַטעלע	
27	. . . . . אַ מײַטע פּונ אַ האַנדעלע די גרײס הי אַ מאַנדענע	
30	. . . . . אױ, בערעלע, בערעלע.	
31	. . . . . פּרעשעלע.	
33	. . . . . די מײַטע מיט די ציגעלעכ	
34	. . . . . דאָס שיפעלע איז אױעקגעפּאַרן וױט, וױט, וױט	
42	. . . . . צװײ גערטנער	

И. Кипнис.
Для маленьких детей.
Рисунки художника И. Бекетова.

Редактор Т. Ген. Техред. М. Погостер. Корректор И. Сойфер.

Сдано в набор 16/I-1940 г. Подписано к печати 22/VI-1940 г.

Ф. б. 60×92¹/₁₆, 2³/₄ п. л. уч. изд. л. 1,6 А—27630.

„Дер Эмес“ № 397. Тираж 3.000. Зак. 2084.

17-я ф-ка нац. книги ОГИЗ'а РСФСР треста «Полиграфкингга».
Москва, Шлюзовая наб., д. 10.

